

חוברת למשקיע

31 באוגוסט 2025

עורך: ד"ר שמואל גולדמן

הודעה:

מי שרוצה לקבל את חוברת למשקיע ועדיין לא שלח לנו דוא"ל, מתבקש לשלוח לנו דוא"ל לכתובת: lamfund@gmail.com ולכתוב בשורת הנושא "מבקש/ת לקבל את חוברת למשקיע". החוברת נשלחת לכתובת הדוא"ל ממנה נשלחת הבקשה אלינו.

מי שמבקש להפסיק לקבל את החוברת בדוא"ל מתבקש לשלוח לנו דוא"ל לכתובת: lamfund@gmail.com ולכתוב בשורת הנושא "מבקש/ת להפסיק לקבל את חוברת למשקיע".

הערה: החוברת הקודמת נשלחה ביום 17 באוגוסט 2025.

הערה: כדי לשפר את הראות של גרפים מוצע בתוכנת פידיאף להגדיל את התצוגה ל-200%.

בחוברת זו:

האם הנשיא פוטיין יאכל תרד?

האם רוסיה נחלשת?

מלחמת הציפיים.

מדדי מניות – שערי חליפין – שערי ריבית – זהב.

האם הנשיא פוטיין יאכל תרד?

התסריט של השלטון בארה"ב הוא זהה, מלבד שינוי "במטרה" של "האיום" על השלטון ברוסיה.

"האיום" – סנקציות "מרסקות" (של הכלכלה ברוסיה), אלא אם השלטון ברוסיה יעשה...

"האיום" נאמר על ידי שני סנטורים בארה"ב וגם על ידי נשיא ארה"ב.

"האמצעי" לביצוע האיום הוא הטלת סנקציות – מכסי מגן על ייבוא לארה"ב – ממדינות שתמשכנה לקנות נפט/גז מרוסיה. הכוונה בעיקר לסין ולהודו. שתי מדינות שיש להן אותו מספר של נציגים – קולות – בעצרת האו"ם כמו לאסטוניה וללטביה. או למשל לפינלנד.

סצנה מס. 1: סנקציות "מרסקות" תוטלנה על רוסיה, אלא אם תסכים "להפסקת אש ללא תנאים במלחמה באוקראינה". נשיא ארה"ב גם נקב בתאריך "יעד" למימוש "איום" זה.

סצנת ביניים: פגישת הנשיאים טרמפ ופוטין באלסקה "והסכמה" שאין צורך "בהפסקת אש" וצריך להתחיל במו"מ על הסכם לסיום המלחמה. זאת בפגישה בין נשיאי רוסיה ואוקראינה.

סצנה מס. 2: שוב "איום" מצד סנטורים ונשיא ארה"ב שתוטלנה סנקציות "מרסקות" על רוסיה, אלא אם תהיה פגישה בין הנשיאים של רוסיה ואוקראינה. נשיא ארה"ב נקט בתאריך יעד "בתוך שבועיים" – סוף השבוע הראשון של חודש ספטמבר 2025. סנטור גרהם "כאשר סנט ארה"ב יחזור מחופשת הקיץ" – בתחילת חודש ספטמבר 2025. מתאים לתאריך "היעד" שנקבע על ידי הנשיא טרמפ.

סצנת ביניים: מה שהפוליטיקאים "ימציאו" כדי שלא לבצע את "האיום".

סצנה מס. 3: למשל, ... אלא אם נשיא רוסיה פוטין יאכל 2 קילו של תרד בשידור ישיר של רשת פוקס בארה"ב. תאריך יעד: כמו תאריך היעד לסיום עסקה לרכישת טיקטוק (מחברה סינית) בידי אנשי עסקים בארה"ב. או לרכישת שני נמלים בתעלת פנמה על ידי מוסד פיננסי בארה"ב מחברה בהונג קונג. ייתכן אפילו לרכישת גרינלנד מדנמרק.

אם כך כול הילדים שמסרבים לאכול תרד צריכים להתכונן...

בינתיים באוקראינה תימשך המלחמה. עד שהשלטון בארה"ב יקיים את "המסורת".

סנקציות על הודו: ביום 27 באוגוסט 2025 נכנס לתוקף שיעור מכס של 25% על יבוא סחורות מהודו לארה"ב. זאת בנוסף לשיעור מכס של 25% שמוטל כחלק מהמדיניות של הנשיא טרמפ להקטין את הגירעון המסחרי של ארה"ב. מכסים אלו הוטלו "כעונש" כיוון שבהודו מייבאים נפט מרוסיה. עד כה השלטון בהודו לא מראה סימנים שימנע יבוא נפט מרוסיה. להפך. ראש ממשלת הודו מבקר בסין. ראש ממשלת רוסיה צפוי לבקר בהודו.

סכום ייצוא סחורות מהודו לארה"ב הוא כ-80 ביליון דולרים בשנה. להודו עודף מסחרי בסחר שלה עם ארה"ב. כ-40 ביליון דולרים בשנה. כמה מסכום הייצוא לארה"ב חשוף למכסים – "עונש" – אלו?

יש דיווח שרק כ-70 אחוזים מהייצוא מהודו לארה"ב – כ-50 ביליון דולרים בשנה. זאת כחלק מהשיטה של הנשיא טרמפ, להחריג סוגי מוצרים מסוימים ממכסים, כדי למנוע פגיעה גלויה בתושבי ארה"ב – התייקרות/מחסור במוצרים.

נראה אם בעוד כשבוע, יטיל "כעונש" מכסים על יבוא מסין לארה"ב – בנוסף ל-30 אחוזים שכבר מוטלים על יבוא מסין לארה"ב. בטוח שאם יעשה זאת, סין תגיב. ראינו באיזו מהירות הוא ביטל מכסים על יבוא מסין, כאשר סין הגיבה על מכסים שהטיל בשיעורים מעל 100%.

ניחוש מה יקרה בקרוב? יימשך יבוא נפט מרוסיה לסין וגם להודו. גם תימשך המלחמה באוקראינה.

נזכיר: הנשיא טרמפ הטיל מכס בשיעור 50% על יבוא סחורות מברזיל לארה"ב. ברזיל והודו הן חלק מארגון BRICS. סביר שהמטרה של הממשל בארה"ב היא "להפריד" מדינות אלו מרוסיה ומסין. "קל" להטיל מכסים – "עונש" – על יבוא מהן, כיוון שסביר שהן לא תגבנה על כך. אולם ברזיל כבר קראה למדינות בארגון BRICS – בעיקר סין ורוסיה –

"לתאם מדיניות נגד ארה"ב". גם דווח שראש ממשלת הודו סרב כמה פעמים לענות לשיחות טלפון מנשיא ארה"ב. המשך יבוא.

נזכיר: ייבוא נפט מרוסיה להודו הוא כעת כ- 630 מיליון חביות בשנה. במחיר של 60 דולרים לחבית, מדובר בסכום של 38 ביליון דולרים בשנה. כ-80 אחוזים מסכום ייצוא מהודו לארה"ב, שחשוף כעת "לתעריף מכס נוסף" של 25%. כלומר, תיאורטית, ייצוא מהודו לרוסיה, יכול להחליף 80% מהייצוא מהודו "שנענש" בארה"ב. אחרת, לרוסיה יהיה עודף גדול בסיר שלה עם הודו. כבר דווח שנצבר בהודו לזכות רוסיה סכום של עד 40 ביליון דולרים, שאינו מנוצל לסחר בין המדינות. סיבה אפשרית, חשש של בנקים בהודו לבצע עסקות עם רוסיה. יש פתרונות לזה, אם רוצים!

הרוסים יכולים לתת להודו הלוואה בשווה ערך של 5-10 דולרים לחבית נפט – עד כ-6 ביליון דולרים בשנה. יכול לסייע ליצואנים מהודו לשנות שווקי יצוא שלהם. למשל, חדירה לשווקים חדשים בהצעות מחיר נוחות. בייחוד במכירת "תכשיטים ויהלומים" ומכשור של מכוונות/ציוד מסוגים שונים. שאנשי עסקים וסוחרים יתחילו לעבוד!

כמו כן, בשיטת מכירת משקפים: אפשר לנסות לגבות את תוספת תשלום המכסים מתושבי ארה"ב – אם ליבואנים שם אין מקור תחליפי לייבוא מהודו – בעלות "סבירה".

העיקר הוא, אם הודו תמשיך לקנות נפט מרוסיה ותימשך המלחמה באוקראינה!!! למה כתבנו "אם"??!

הערה כלכלית: נניח "שיעלם" העודף – 40 ביליון דולרים בשנה – שיש להודו בסחר עם ארה"ב. אם כך יחסרו לה דולרים למימון קניות מוצרים/סחורות ממדינות אחרות. במצב זה יש שתי אפשרויות: יגדל היצוא של הודו לרוסיה. כבר דווח ששתי המדינות הציגו יעד להגיע להיקף סחר שנתי של 100 ביליון דולרים בשנה – 50 יבוא/יצוא.

אפשרות שנייה, לרוסיה ממשיכים להצטבר בהודו "יתרות זכות" בסכום של +30 ביליון דולרים בשנה. אם כך אין מחסור בהודו בדולרים לקניית מוצרים/סחורות. נכון שיגדל החוב שלה לרוסיה, אבל זו בעיה לטווח ארוך. בינתיים רוסיה תכבוש את כול אוקראינה. יהיו כאלו שיטענו שזה באשמת הנשיא טרמפ. אבל אז הוא יטען שהוא עשה "הכול" לסייע לאוקראינה – גם סנקציות משניות על מי שמייבא נפט מרוסיה. אולי גם על סין.

ייתכן שזו כול מטרת "השפיל" – להראות לאלו בארה"ב שדורשים להטיל סנקציות משניות על רוסיה – "כך עשיתי. ועדין רוסיה כבשה את כול אוקראינה וגם הסתכסכנו עם הודו (וסין?) בגללכם!"

מה באשר לתעסוקה בהודו עד שיצליחו לשנות "יעדי ייצוא" – ממשלת הודו תצטרך "לתמוך בהכנסות של אנשים שהועסקו בייצוא מוצרים לארה"ב". סביר שבעזרת "הלוואה" מרוסיה ואפילו הלוואה מסין! השג מדהים של נשיא ארה"ב בהידוק היחסים בין הודו וסין. על כך מגיע לפחות שלושה פרסי נובל.

להכין פופקורן.

האם רוסיה נחלשת?

הקדמה: אפשר לדלג על המלל הרב בקטע זה ולעבור ישר "לסיכום של סיכום".

בסמוך לתחילת הפעילות הצבאית הישירה של רוסיה באוקראינה – פברואר 2022 – מר אוסטין שר ההגנה של ארה"ב, אמר שמטרת התמיכה של ארה"ב באוקראינה – צבאית וככלכלית – היא "להחליש את רוסיה כך שלא תחזור ותעשה את מה שהיא עושה באוקראינה, במדינה אחרת במזרח אירופה".

אמצעי עיקרי "להחלשת" רוסיה, הן סנקציות כלכליות שמוטלות עליה. למעשה מניעת/שיבוש פעילות כלכלית בתוך רוסיה וסחר של רוסיה עם מדינות אחרות. "הרעיון הפוליטי" בכך היה/הינו שזה יביא לשנוי השלטון הנוכחי ברוסיה ו/או לשנוי ההתנהלות שלו.

גם כעת יש "מומחים" שטוענים "שהכלכלה הרוסית מתמוטטת" ובתוך "זמן קצר" זה יפגע ביכולתה לקיים פעילות צבאית ובא לציון גואל ויחזרו לרוסיה אוליגרכים שנמלטו ממנה לונדון "ולשכונה שלנו".

אם כך, מדוע מנהיגי "המערב" דרשו "הפסקת אש ללא תנאים" במלחמה באוקראינה?! הרי "התמוטטות הכלכלה ברוסיה" תביא לתבוסת רוסיה במלחמה באוקראינה "כבר בקרוב"?! מדוע נדרשות כעת גם "סנקציות משניות" על מדינות שממשיכות לקנות נפט מרוסיה?!

יש להם "הסברים הגיוניים" לכך. שיהיה.

האם אחרי יותר משלוש שנים של סנקציות על רוסיה ומלחמה שבה נגרמות לרוסיה אבידות בהיקף אפילו גדול יותר מהאבדות שנגרמו לצה"ל במלחמת ששת הימים בשנת 1967 – כפי שדווח על ידי "קול קהיר" ו"קול ראמללה" – רוסיה "נחלשה"?

בתחום הצבאי.

בעוד הנשיא טרמפ – ואחרים – מתייחסים "למספרי אבידות" שנגרמו לצבא הרוסי – כפי שהם מדווחים על ידי גופי ביון, שדיווחו בשעתו על כך שעירק מחזיקה בנשק להשמדה המונית – אין התייחסות להמשך ההתחזקות – בלי מרכאות – של יכולות הצבא הרוסי בתחומים שיש להם נגיעה מעטה, אם בכלל, ללחימה של צבא רוסי באוקראינה. המשך גידול במספר צוללות גרעיניות פעילות של רוסיה. אחת כזו "הושקה" לאחרונה. מדווח שצוללת כזו יכולה לשגר 16 טילים שכול אחד מהם נושא 6 ראשי קרב גרעיניים. לכול אחד מאלו יש "מטען" שגדול **לפחות** פי 2 מהמטען ששימש בפצצה הגרעינית שהוטלה על הירושימה. כלומר לצוללת אחת כזו יש אפשרות להריגת יותר מעשרה מיליון אנשים. ייתכן 50 מיליון אנשים. לרוסיה כבר יש 8 צוללות כאלו. מלבד זאת יש ברשותה עוד צוללות גרעיניות/"רגילות" שיכולות לשגר טילים נושאי נשק גרעיני. כמו כן רוסיה ממשיכה "לחדש" את הטיילים שנושאים ראשי קרב גרעיניים ומשוגרים ביבשה מסילו ו/או ממשגרים נייזים.

"מומחים" טוענים שצריך "להתעלם" מיכולות אלו, כיוון "שהרוסים לא יעזו להשתמש בהן". זהו טיעון שמתייחס "לכוונות" ולא "ליכולות". ראינו כבר מה יכול לקרות כאשר "מקבלי החלטות" מסתמכים על טיעונים כאלו. אלו אותם "מומחים" שטוענים שרוסיה לא תעז לכבוש את לטביה, כיוון שאז ארה"ב תטיל פצצות אטום על רוסיה. אפשר לטעון הכול. למשל הנשיא טרמפ יכול לטעון, שאילו הוא היה ליד חווה בגן עדן, היא לא הייתה אוכלת מהתפוח וכולנו היינו היום בגן עדן. איזו החמצה.

"החוזק" של רוסיה בתחום הגרעיני, אינו נובע רק "מהיכולות" שלה עצמה, אלא גם "מיכולות" של סין וצפון קוריאה. אלו גדלות במהירות, בייחוד בסין! בייחוד באפשרות לפגוע בשטחה של ארה"ב ביבשת צפון אמריקה. סין מגדילה את מספר ראשי הקרב הגרעיניים מ-300-400 ל-1000? - עד שנת 2030? לא רק על טילים שמשוגרים מסילו - ביבשה, אלא גם מצוללות.

מה לאלו "ולחוזק" של רוסיה? "היכולות" של ארה"ב בתחום הנשק הגרעיני, אינן אמורות "להתמודד" רק עם רוסיה, אלא גם עם אלו של סין וצפון קוריאה. כך למעשה רוסיה "מתחזקת" לעומת ארה"ב. לאלו שטוענים "הם לא יעזו", אין לכך חשיבות. אבל זה אינו מונע מהממשל בארה"ב לחזור ולנסות לצרף את סין להסכם שיש לה עם רוסיה - עד פברואר 2026 - להגבלת מספרם של ראשי קרב גרעיניים "פעילים". סין כמובן מסרבת.

עוד תחום שממעטים לשמוע לגביו הוא **חיל האוויר של רוסיה**. הכוונה למטוסי קרב, למטוסי הפצצה ולמסוקי קרב.

לא לו יש מעורבות מעטה יחסית בלחימה באוקראינה. הכוונה לנוכחות שלהם מעל שטחים בשליטת צבא אוקראינה. זאת בניגוד לשימוש בכתבמ"ם. ייתכן **בגלל** הגידול העצום בשימוש בכתבמ"ם - גם בטילים.

מדוע בכלל קיימת שאלה בענין זה?

בתקופת ברית המועצות, השלטון המרכזי בה שלט על הקצאת מקורות בפעילות כלכלית לצורכי סקטור פרטי ופעילות יצרנית צבאית. ההכנסות נבעו מהכנסות מנכסים בבעלות הממשלה - כולל ובעיקר אלו שתוצרתם נמכרה למדינות אחרות - "מחצבי טבע".

אחרי סיום שיטת המשטר הקומוניסטי ברוסיה - אחרי פירוקה של ברית המועצות - נכסים אלו הועברו "בשיטות" שונות למקורבים של השלטון החדש. כך ההכנסות מהם שויכו "לאולגרכים" ועוד. אלו השתמשו בחלק/רוב הרווחים מפעילות עסקית כדי "להעביר הון" למדינות אחרות.

לשלטון המרכזי לא היו הכנסות כדי ליצור ביקושים "לתוצרת צבאית" - גם לא היה בכך צורך פוליטי עבורם. שהרי רצו "להיות חלק מהמערב". כתוצאה מכך, "לפתע" לא היה ביקוש לתוצרת צבאית מקומית - למשל מטוסים - גם לא למטוסים לתעופה אזרחית.

לכך היו שתי תוצאות עיקריות. ראשית, כמעט פסקה לחלוטין פעילות לייצור כלי נשק - בייחוד כאלו שמצריכים הוצאות גדולות. גם פסק ייצור מטוסים לתעופה אזרחית - אלו נקנו/נשכרו בחו"ל.

שנית, התיישן/נעלם "הידע האנושי" שנדרש לייצור מטוסים לפעילות צבאית. כלומר, לא היו פיתוחים חדשים - לא היו תקציבים חדשים לפיתוח וגם לא להעסקת אנשי מקצוע בתחום זה.

אחרי תחילת כהונת הנשיא פוטיין - שנת 2000 - ואחרי שהוא השתלט בחזרה על מקורות הכנסה - בייחוד בתפוקת נפט וגז - הוכנה "תוכנית מהירה" לחידוש הציוד של צבא רוסיה. חידוש לא רק במובן של כמויות אלא גם במובן של חידושים טכנולוגיים.

בתחום "כמויות" של מטוסי קרב ומסוקים - הוגדל הייצור של מטוסים שכבר היה ייצור שלהם בתקופת קיומה של ברית המועצות או מיד אחרי שנוי שיטת השלטון ברוסיה. אולם

אלו היו כמויות ייצור "מוגבלות" – עד 70-80 מטוסי קרב בשנה – עד שנת 2014 ועד כמאה מסוקי קרב בשנה.

לא הייתה היתכנות מידית להגדלת הייצור של מטוסי קרב "מתקדמים". לא היו אמצעי ייצור לכך וגם לא הידע שנדרש לכך. היה צורך בהכנת תשתיות לייצור וגם "בהון אנושי" – לתכנון ולייצור מטוסי קרב מתקדמים.

נכון לטעון שהיו גם מגבלות תקציביות. אחרי שנת 2014, למרות שאז התחיל עימות צבאי לא ישיר בין רוסיה ואוקראינה – "כנציגת" ארגון נאטו – עדין לא הופנו תקציבים גדולים לייצור מטוסי קרב "מתקדמים" וגם לא הושלם תכנון של מטוסים כאלו.

תקציבים הופנו בעיקר לחידוש/שיפור יכולות גרעיניות בשיגורים בים וביבשה.

נעבור לשנת 2025 – אחרי שלוש שנים מאז תחילת העימות הצבאי הישיר בין רוסיה ואוקראינה.

בתקופה 2020 – 2023, ייתכן גם 2024, מדווח שייצור מטוסי קרב ברוסיה היה 20-30 מטוסים בשנה. בעיקר של מטוסי קרב "מתקדמים", אבל גם כאלו "מדורות קודמים" שנעשה בהם שימוש בלחימה באוקראינה. לפי דיווחים "מערביים", כמויות ייצור אלו אפילו אינן מכסות את האבידות של צבא רוסיה בלחימה באוקראינה. בין שכך הוא או לא, ברור שאלו כמויות ייצור קטנות מאד – אם יש אפשרות לעימות צבאי ישיר עם ארגון נאטו. שהרי ההחלטה של השלטון ברוסיה בקיץ 2022 להגדיל את הצבא הרוסי, מטרתה להיות מוכנים לעימות צבאי שכזה!

לפי דיווחים כעת, היקף הייצור של מטוסי קרב ברוסיה גדל ל-70-50 בשנה. ביחוד של מטוסים "מתקדמים".

נציין פה שרק מפעל אחד בארה"ב ייצר עד לאחרונה כ-150 מטוסי קרב בשנה. מטוסים "מתקדמים". כמו כן מספר מטוסי קרב ברשות ארה"ב גדול פי 2-3 ממספרם בצבא רוסיה.

האם זה מראה שמאז תחילת הלחימה באוקראינה אכן רוסיה **נחלשה** מבחינה צבאית – ביחוד באפשרות פעילות צבאית "אווירית"?

"סיבה" להפסקת המלחמה באוקראינה.

אפשר להשתמש בממצא שמובא למעלה ביחד עם "הממצא" – טענה של "מומחים" שהכלכלה הרוסית "מתמוטטת", כדי "להצדיק" "במערב" את סיום המלחמה באוקראינה. שהרי הושגה "מטרת המלחמה להחלשת רוסיה". לכן, הדרישה להפסקת אש **כעת**, או בנוסח החדש של נשיא ארה"ב "להסכם שלום" בין אוקראינה ורוסיה. כאמור מקודם, ייתכן שכדי להשיג זאת יידרש מר פוטיין נשיא רוסיה "לאכול תרד ולא...".

אם השלטון ברוסיה לא ייכנע לדרישה שמר פוטיין "יאכל תרד", אז סביר **שהמלחמה תימשך**. עד מתי? עד שייגרמו נזקים ישירים במדינות "המערב" ואז השלטון בארה"ב יקיים את "המסורת".

בתרחיש כזה, יש חשיבות לשאלה, האם אכן רוסיה "נחלשה" ביכולות שלה לקיים "פעילות אווירית", ביחוד כזו שעלולה לגרום נזקים ישירים במדינות "המערב".

למה משמשים מטוסי קרב?

שני שימושים עיקריים. ראשית, "להובלת" חימוש והטלתו על מטרות בשטח אויב. שנית, לשלול/למנוע מאויב שימוש במטוסים כדי להטיל חימושים "בשטחנו".

הטלת חימושים בשטח אויב:

יש להבחין בין שני שימושים בענין זה. ראשית, הטלת חימושים באזורים סמוכים "לקווי חזית" – עד 20-40 ק"מ – שבהם קיימת פעילות צבאית של חיילים "רגליים" ויחידות שריון.

בלחימה באוקראינה, יש שימוש נרחב בכתבמ"ים – רחפנים להטלת חימושים באזורים אלו. משקל החימושים מגיע עד 15-20 ק"ג חומר נפץ. זה מספיק לשתק פעילות של כלי רכב – גם שריון – ולפגוע במקומות בהם נמצאים חיילים. יכולת הפגיעה המדויקת במטרה אינה פחותה מזו של מטוסים/מסוקי קרב. השוני הוא במשקל החימוש. לכך יש מענה "בפצצות גולשות".

אלו מוטלות ממטוסים – במשקל עד 1500 ק"ג – ממרחק של עד 50-80 ק"מ מהמטרה. זאת ברמת דיוק דומה לחימוש שמוטל ממטוסים/מסוקי קרב. המרחק מהמטרה, מונע אפשרות פגיעה במטוסים על ידי אמצעים "מקומיים" – סוללות לירוט מטוסים – שטווח הפגיעה שלהן הוא עד 40-50 ק"מ. זה מונע את הצורך לפגוע בסוללות כאלו – באמצעות תקיפה על ידי מטוסים. (עדיין יש סיכון למטוסים מטילי הפצצות מסוללות עם אמצעי יירוט לטווח ארוך. אולם אלו משמשות להגנת "נכסים אסטרטגים" ולא על כול בנין שבו שוהים חיילים או יש ריכוז של כלי רכב/מחסנים וכדומה.)

לכן, תחליף לשימוש במטוסי קרב "לסיוע קרוב" ליחידות "קרקעיות", נעשה בעיקר על ידי כתבמ"ים/רחפנים והטלת "פצצות גולשות" – בכמויות גדולות מאד – מאות ואלפים. זה מקטין את הצורך במטוסי תקיפה "לסיוע קרוב".

שנית, הטלת חימושים במקומות מרוחקים "מקווי חזית". מאות ק"מ וגם אלפי ק"מ.

כאשר מדובר "בחימוש קל" – עשרות ק"ג חומר נפץ, כבר נעשה שימוש בכתבמ"ים/רחפנים שטווח הפעולה שלהם מאות ק"מ וגם אלפי ק"מ. אפשר לרכז מתקפה של עשרות כלים כאלו על מטרה אחת ולפגוע במטרה "ביעילות" דומה לזו של פצצה/טיל שמוטלת/משוגר ממטוס.

אמצעי אחר הוא באמצעות טילים שנושאים חומר נפץ במשקל של מאות ק"ג עם טווח פעולה של מאות/אלפי ק"מ. לאלו יש רמת דיוק של פגיעה במטרה בטווחים של עשרות מטרים עד מאות מטרים ספורים. "יעילות" דומה כמו לשיגור טיל ממטוס במרחק של מאה-מאתיים ק"מ מהמטרה.

יהיו שיטענו שיש יתרון "כלכלי" להטלת חימושים ממטוסים לעומת שימוש בטילים. "יתרון" כזה יכול להיות משמעותי "במלחמה ממושכת". אולם ספק אם מלחמה שכזו תיתכן בין רוסיה וארה"ב – בלי שהיא תהפוך למלחמה גרעינית – שאז זו "מלחמה קצרה". גם אם יתקיים "הם לא יעזו" – לגבי שני הצדדים במלחמה – אז בגלל גודל הנזקים הישירים שייתכנו כבר בתוך זמן קצר, ייתכן שיהיה תמריץ פוליטי גדול לסיים את המלחמה. לשני הצדדים. אולי.

מה באשר לקיום "עליונות אווירית" מעל שטח אויב, מה שמאפשר שימוש "רצוף" במטוסים להטלת חימושים במרחקים של מאות/אלפי ק"מ מקווי חזית?

כאשר אוקראינה משגרת עשרות/מאות כתבמ"ם לשטחה של רוסיה, השלטון ברוסיה יודע/מעריך שהם אינם נושאים חימוש גרעיני. ראשית, בגלל שלאוקראינה אין חימוש גרעיני. שנית, בגלל שכתבמ"ם אלו אינם יכולים לשאת משקל כנדרש בחימוש גרעיני, ביחוד לא למרחקים של מאות ק"מ.

אולם אם "מערכות זהוי" של רוסיה מזהות עשרות/מאות מטוסים/טילים נעים לכיוון שטחה של רוסיה, קיימת שאלה, האם הם נושאים חימוש גרעיני. קיימת "היכולת" של כלים כאלו לשאת חימוש גרעיני. מה לגבי "הכוונות"?

לכאורה קיים "קו תקשורת אדום" בין נשיאי רוסיה וארה"ב כדי למנוע "טעויות". טעות בזיהוי ו/או טעות "בכוונות". גם אם יסתמכו על הנאמר בתקשורת כזו, אמצעי זה אינו ישים לשימוש תכוף – אחת בכול יום או שלוש פעמים ביום. שהרי יהיו שיטענו שיש פה ניסיון "להתניה" של התגובה של הצד המאויים – כמו שהיה בישראל: "זה רק תרגיל". עד שזה לא היה תרגיל – במלחמת יום כיפור ובאוקטובר 2023.

לכן, ניסיון מצדה של ארה"ב להשיג "עליונות אווירית" בשטחה של רוסיה, עלול לגרום לתגובה של רוסיה באמצעות שימוש בנשק גרעיני. התגובה תהיה נגד המקומות שמהם משוגרים "הכלים" לכיוונה של רוסיה. מטוסים – סביר לשטחן של מדינות באירופה. טילים – ייתכן גם לשטחה של ארה"ב בצפון אמריקה.

לכן במקרה כזה, "תורת לחימה" של השגת "עליונות אווירית" על ידי "מכה/מכות פתיחה", יש בה תועלת מעטה, אם בכלל – כיוון שהיא מבוססת על הנחה/תקווה של "מלחמה ממושכת", שבה מנוצלת "עליונות אווירית" כדי להטיל חימושים בשטחו של האויב. בוודאי שכך הוא כאשר "מכת פתיחה" כזו נדרשת בשטח עצום כמו שטחה של רוסיה, והיכולת שיש לה להגיב באמצעים שונים מתוך שטחה וגם מספינות ומצוללות.

אם כך, ספק אם יש תועלת בזמינות של מטוסים רבים ככול שיהיו, כדי לבצע "מכת/מכות פתיחה" כאלו.

מה לגבי "עליונות אווירית" של רוסיה בשטחים "סמוכים" אליה?

מלבד צרפת ובריטניה, אין למדינות באירופה חימושים גרעיניים. ארה"ב מאחסנת בכמה מדינות באירופה חימושים גרעיניים, שלכאורה ניתנים לשימוש בהחלטה של השלטונות שם. אלו כמויות קטנות וספק אם השלטון בארה"ב יאפשר שימוש בהם. מסיבות מובנות.

לכן, לכאורה השלטון ברוסיה עלול לאפשר פעילות להשגת "עליונות אווירית" בשטחים יחסית קרובים לשטחים בשליטת צבא רוס. דהיינו במרחקים של עד מאות ק"מ "מעטים". במרחקים גדולים מכך, סביר שיהיה שימוש בטילים – להטלת חימושים "לא גרעיניים".

לכן, השאלה היא, האם מספר מטוסי קרב/מפציצים שברשות רוסיה, מספיקים/יספיקו לפעילות כזו? סביר שאין צורך בכמויות כפי שנדרש כדי להשיג "עליונות אווירית" במרחקים של מאות/אלפי ק"מ מקווי חזית.

מה באשר ליירוט של מטוסי אויב מעל "שטחנו"?

בניגוד לארה"ב "שמוגנת" על ידי שני אוקינוסים, מה ששולל אפשרות של התקפה גדולה עליה באמצעות מטוסים שמגיעים מעל לשטחה – אלא אם יטוסו למרחק של אלפי ק"מ רק כדי להגיע "לחופי ארה"ב" ואז יצטרך לטוס עוד אלפי ק"מ כדי להגיע ליעדים אסטרטגיים

- רוסיה "מוקפת" בשטחים יבשתיים. ניתן לשגר מהם טילים וגם מטוסים לכיוונה של רוסיה.

לכן, ברוסיה שמים דגש על סוללות ליירוט טילים/מטוסים בטווחים שונים. מטווח "אפס" ועד לטווחים של 400-500 ק"מ. זאת כדי למנוע מצב של "עליונות אווירית" מעל שטחה של רוסיה ו/או מעל שטחים במרחקים שמהם ניתן לשגר טילים לכיוונה של רוסיה.

כלומר, הדגש אינו על יירוט באמצעות מטוסים. מטוסים יכולים להמריא משדות תעופה, שהמיקום שלהם ידוע ולכן הם חשופים להפצצות. לעומת זאת סוללות ליירוט טילים ניתן להציב במקומות שונים ולפחות לזמו מה, המיקום שלהן אינו ידוע. מכאן עדיפות אפשרית ליירוט באמצעות סוללות טילים. בייחוד אם יש הרבה כאלו! לרוסיה יש הרבה. בלי מרכאות.

מסקנה:

ספק אם אכן רוסיה נחלשה מבחינה צבאית, עד כדי כך, שלא תעז להגיע לעימות צבאי ישיר עם ארגון נאטו - ארה"ב. לכן, ספק אם דרישה שהנשיא פוטין יאכל תרד, תביא להפסקת המלחמה באוקראינה. זו עלולה להמשיך "ולהתגלגל" לשטחים נוספים באוקראינה. זה יאלץ את מנהיגי "המערב" - ארה"ב - לקבל החלטות קשות בלי מרכאות. האם לומר "נצחנו" ולעבור למיגור הפשיעה בבולטימור ובעיר וושינגטון, או לעבור למעורבות ישירה בעימות צבאי עם רוסיה. זאת גם באמצעות אספקת טילים לאוקראינה, שיכולים לפגוע במטרות עמוק בשטחה של רוסיה. כמובן לתגובה של רוסיה, לא רק בשטחה של אוקראינה. לכן, דורשים "הפסקת אש" כעת ומיד.

מה יחליטו? איש אינו יודע. יש רק הנחות/תקוות. פה יש מקום להזכיר אמרה של איינשטיין: "...אין גבול לטפשות של אנשים". בוודאי לא של פוליטיקאים.

מה באשר להחלשות רוסיה בתחום הכלכלי?

נתחיל במה שברור וידוע לכול.

השלטון ברוסיה - בייחוד "סביבת הנשיא פוטין", שואף לחדש את הקשרים העסקיים עם "המערב". הם רואים בעימות הנוכחי עם "המערב" "תקלה זמנית", שקרתה בזמן הממשל של הנשיא ביידן. הם מתעלמים מכך שגם בתקופת הכהונה הראשונה של הנשיא טרמפ - 2017-2021, היה עימות עם "המערב". בוודאי שהיה כך לסיין עם "המערב".

סביר שזה משפיע על צורת ניהול המלחמה של רוסיה באוקראינה. לא ליצור מצב פוליטי/חברתי, שבו רוסיה - השלטון ברוסיה - יהיה "מצורע" "במערב". זה יהיה רע לעסקים.

זה ברור!

מה באשר "למצב בשטח"?

המעבר המהיר - **המידי** - ברוסיה, משיטת כלכלה קומוניסטית "למשק חופשי", היה מאופיין בשני ליקויים חמורים מאד. ראשית, לא היו ברוסיה "אנשי עסקים" שיוזמים ומנהלים עסקים, בוודאי לא עסקים גדולים. נכסים/עסקים שהיו בבעלות המדינה - ברית המועצות - עברו למעשה "למקורבים" של אנשי השלטון החדש. התמריץ העיקרי שלהם לא היה

ליצור עסקים חדשים, אלא לצבור לעצמם הון – בעיקר ורק על ידי העברת רווחים מעסקים למדינות אחרות.

שנית, לא היה ברוסיה הצבר הון פרטי שאפשר היה להשתמש בו כדי לממן פעילות עסקית חדשה, בייחוד לא של "עסקים גדולים". כאמור מקודם, הצבר הון שנוצר אחרי שנת 1991 – פרוק ברית המועצות – הועבר רק/בעיקר למדינות אחרות.

כך נוצר מצב שלמעשה המשק הרוסי היה כמו משק של מדינת עולם שלישי. מכירת "מחצבי טבע" למדינות אחרות וייבוא של מוצרי צריכה ומוצרי השקעה. כמו כן "יצוא הון" למדינות אחרות.

יוזמות עיקריות – חידוש בעסקים – ברוסיה היו כמעט כולן בתחומים שבהם גם "במערב", עדיין לא נוצרו מונופולים גדולים – בעיקר בתחומים שאינם מצריכים השקעות גדולות לטווח ארוך לפני שנוצרות הכנסות וכמו כן אין צורך "בידע" במספר רב של תחומים כדי ליצור עסק גדול. דוגמה בולטת היו עסקים של תוכנות ואפליקציות – בייחוד לשימוש באינטרנט. נזכיר – מדובר בתקופה שהחלה בשנת 1991!

לעומת זאת, חברות "מערביות" עם ידע והון, נהרו לרוסיה כדי למכור בה מוצרים מייבוא וגם בייצור "מקומי". דוגמה בולטת לכך, היו חברות אשראי – ויזה ומאסטרקארד. כמו כן חברות לייצור רכב וצמיגים ועוד כהנה וכהנה. מטוסים אזרחיים – נקנו מבואינג ואירבוס או נשכרו מחברות פיננסיות "במערב".

במציאות כזו, אין זה מפליא שמנהיגי "המערב", סברו/קיוו שאפשר יהיה "לרסק את הכלכלה הרוסית" באמצעות סנקציות – למעשה כבר אחרי שנת 2014 כאשר סיפחה את חצי האי קרים ובייחוד אחרי שפלשה לאוקראינה בתחילת שנת 2022. זה היה "המודל".

גם כעת יש "מומחים" – בעיקר פיננסיים – שטוענים שהכלכלה הרוסית "מתרסקת". או שבקרוב היא "תתרסק".

מה קורה בכלכלה – משק "מרוסקת"?

זה די ברור. אי אפשר לקבל מוצרים ושירותים! יש קיצוב – יש תורים – יש "שוק שחור". אלו אמורים – לפי "המודל" – להביא להתקוממות של האוכלוסיה ולהחלפת השלטון ברוסיה. אם לא התקוממות של ההמונים – אז התקוממות של האוליגרכים שעדיין נותרו ברוסיה ולא נמלטו ממנה – בעיקר לבריטניה ולאזורנו.

האם זה מה שקורה ברוסיה?! לא נראה כך. לא בשווקים ולא בתחום הפוליטי/חברתי. תשאלו איש עסקים מניו יורק שמרבה לבוא לרוסיה. כאשר אינו עסוק בנעשה באזורנו.

מה קורה בתחום תעופה אזרחית ובתחום ייצור רכב – שני תחומים בהם הכלכלה הרוסית אמורה "להיות על הפנים"?

תעופה אזרחית.

אחרי שלמעשה פסק ייצור מטוסים לתעופה אזרחית ולא היה ברוסיה הון למימון פעילות בתחום זה, "המערב" מילא את החסר. נקנו מטוסים של חברות בואינג ואירבוס ומימון סופק בעיקר על ידי חברות פיננסיות "במערב" שהחכירו מטוסים לחברות תעופה ברוסיה.

כך עד תחילת המלחמה בפברואר 2022. אז בואינג ואירבוס הפסיקו למכור מטוסים ולספק חלקי חילוף ושרותי תחזוקה לחברות תעופה ברוסיה.

באותו מועד הנשיא פוטין פרסם צו "להקפאת" ההחזקות של מטוסים בבעלות זרה שהיו בשטחה של רוסיה. בעיקר של חברות שהחכירו מטוסים לחברות תעופה ברוסיה. יותר מ-400 מטוסים כאלו "הוקפאו" בשטחה של רוסיה. כ-80 מטוסים שהיו מחוץ לשטחה של רוסיה "הוקפאו" שם ו/או הוחזרו לבעלי המטוסים. מאז חברות תעופה ברוסיה קנו כמחצית מהמטוסים "שהוקפאו" ברוסיה מהבעלים הזרים שלהם. זאת באמצעות מימון שניתן על ידי ממשלת רוסיה.

להזכיר: מטוסים מתוצרת זרה, היו כמחצית מצי המטוסים של חברות תעופה ברוסיה. יותר משיעור זה, במטוסים ששימשו לתעבורה למדינות מחוץ לרוסיה.

לפי "המודל" של מנהיגי "המערב": בתוך תקופה קצרה תיפסק תנועת מטוסים לא רק מרוסיה למדינות אחרות, אלא גם בתוך רוסיה עצמה. מטוסים יאבדו את "הכשירות" שלהם בגלל העדר תחזוקה נאותה ומחסור בחלקי חילוף. הציבור ברוסיה יתקומם נגד השלטון...

מתי? ממש בקרוב. נשמע הגיוני. בייחוד אחרי יותר משלוש שנים של סנקציות.

מה עשו/עושים ברוסיה?

מנהלי חברות תעופה מתמודדים עם צורכי התפעול השוטף: תחזוקת מטוסים בכשירות לטיסה וזמינות של חלקי חילוף. זאת באמצעים שונים. הקטנת מספר שעות טיסה למטוס – הקטנת "רווחת הלקוח". פיתוח שרותי תחזוקה ברוסיה עצמה ובמדינות ידידותיות. ייצור מקומי של חלקי חילוף, קניית חלקי חילוף חדשים/יד שנייה במדינות ידידותיות.

גם שימוש בחלקי חילוף ממטוסים שהושבתו – עקב צמצום שעות טיסה – קווי טיסה פנימיים וחיצונים.

ברור שזה אינו מענה לטווח ארוך. דווח שמנהלי חברות תעופה – גדולות – ברוסיה, התריעו על כך שמשנת 2026, יגדל הקושי במתן שירותי תעופה אזרחית.

כלומר, ייתכן שנמצאים קרוב למועד ההתרסקות של ענף כלכלי זה ברוסיה. דהיינו להשגת מטרת המלחמה ברוסיה. אלא אם..

מה עושה ממשלת רוסיה?

אחרי שחברות האשראי האמריקאיות וזיה ומאסטרקרד הטילו סנקציות על רוסיה – משנת 2014 – ממשלת רוסיה החליטה להפסיק את התלות בהן בפעילות עסקית בתוך רוסיה. כמו גם במערכת של סוויפט – בתוך רוסיה.

המשימה הוטלה על הבנק המרכזי של רוסיה. לפתח תחליף לחברות אשראי אלו ולמערכת סוויפט.

מה באשר לקהל לקוחות? ברובד הראשון אלו בנקים ומוסדות פיננסיים ברוסיה. לא נדרש שכנוע רב של המנהלים שלהם. ברובד השני אלו עסקים שישתמשו בכרטיס אשראי רוסי – מיר. ברובד השלישי אלו תושבי רוסיה שישתמשו בכרטיס אשראי רוסי בתוך רוסיה.

רבים מאלו שוכנעו בצורה די פשוטה. ממשלת רוסיה מעבירה תשלומים שונים לזכאים במצעות כרטיס אשראי רוסי. אלו משתמשים בו בקניות בעסקים.

כעת אם חברות ויזה ומאסטרקרד רוצות להפסיק לפעול ברוסיה, בבקשה. יש להן תחליף. בפעילות בתוך רוסיה. אל דאגה. הן אינן רוצות...

מה באשר לשימוש בכרטיס אשראי רוסי מחוץ לרוסיה? זה אפשרי במדינות ידידותיות, בעסקים מסוימים. ממילא כעת אין כמעט תנועת תיירות של רוסים למדינות לא ידידותיות. גם אפשר להשתמש בהמצאה עתיקת יומין – מזומנים.

כלומר, ממשלת רוסיה החליטה על פרויקט לאומי – לא השאירה זאת "ליוזמה פרטית".

אותו דבר בתחום ייצור מטוסים לתעופה אזרחית – "על טהרת רכיבים מקומיים". זהו כעת פרויקט לאומי. ברור שמבחינה כלכלית אינו יכול להתחרות בהיצע של מטוסים זרים – אם יהיה כזה. אבל זהו צורך לאומי – למעשה חלק "מתקציב ההגנה". אלא אם יתנו למעונבים "בסביבת הנשיא פוטיין", להרוס אותו כמו שעשו בתקופת הנשיא ילצין. זו בחירה שלהם.

מה המצב כעת ברוסיה?

עיקר ההשקעות נעשה בפיתוח/ייצור מטוס "צר" – "מעבר אחד בקבינה" – mc-21 לטווח טיסה של עד כששת אלפים ק"מ להטסת כמאתיים נוסעים. דומה למטוסי 737 של בואינג ומטוסי 320 של אירבוס.

פריט עיקרי מתוצרת רוסית – הם המנועים שיחליפו מנועים מתוצרת חברה אמריקאית וחברה צרפתית. יש עוד "אינסוף" פריטים שיש להחליף מייבוא לייצור מקומי. זאת גם במטוס נוסף sj100 עם טווח טיסה כ-4500 ק"מ להטסת כמאה נוסעים.

ברור שאלו נועדו בעיקר לטיסות בתוך רוסיה ו/או למדינות סמוכות לרוסיה – בעיקר לכיוון מזרח.

עלות כלכלית? זהו למעשה חלק מתקציב ההגנה של רוסיה. למניעת "קריסת הכלכלה". יכולת תחרות במטוסים זרים? לא רלבנטי בעתיד הקרוב. למשל, טווח טיסה ורום טיסה פחות ממטוסים זרים. מדוע? בגלל שימוש בפריטים מתוצרת רוסית שמצריכים "להתפשר" במאפיינים אלו.

מתי?

מדווח ש-mc-21 "רוסי טהור", כבר בטיסות מבחן. ייתכן "רישוי רוסי" עד סוף שנת 2025 "וייצר סדרתי" משנת 2026. (היה אמור להתחיל בשנת 2025).

כמה? מדובר תחילה כ-30 מטוסים בשנה ואחרי כן 50-70 מטוסים בשנה. "מצחיק" בהשוואה לייצור של אירבוס ובואינג. זה מספיק כדי להחליף בטווח סביר את מטוסי בואינג ואירבוס של חברות תעופה זרות. ככול שמטוסים כאלו יוחלפו – הם ישמשו כמאגר לחלקי חילוף למטוסים שממשיכים לטוס. ממילא ספק אם יהיה למטוסים אלו שייר כלכלי אחר, מלבד לשימוש כזה.

מי הלקוחות? חברות תעופה רוסיות שתקבלנה מימון מהממשלה הרוסית לקניית/חכירת מטוסים אלו. האם הן לא תעדפנה לחזור לקנות מטוסי בואינג? אומרים שאפשרות כזו היא אחד "הפתויים" שמציע הנשיא טרמפ כדי שפוטיין יפסיק את המלחמה באוקראינה!הכול

אפשרי. אבל כול עוד הנשיא פוטיין לא יאכל תרד, מנהלי חברות תעופה רוסיות יגדילו את השימוש במטוסים מתוצרת מקומית. זה עדיף "מלבולות" 10 שנים בכלא בסיביר, כמו שקרה לאוליגרך רוסי צעיר שחשב "שהחברים" שלו "במערב" "יגנו עליו".

מה באשר למטוסים לטווח טיסה ארוך – עד 10000-12000 ק"מ?

היה/יש פרויקט משותף כזה עם חברה בסיין. גם בסיין הפנימו את הצורך "בעצמאות" ממטוסים מתוצרת זרה. עובדים "על זה". זה יגיע. או שיהיה כזה מטוס רוסי ו/או שיהיה כזה מטוס סיני. יהיה תחליף למטוסים של בואינג ואירבוס.

עאם מדובר "בפתויים" – אעז במקרה של סיין יש "פתוי הפוך" – חוזה לקניית 300 מטוסי בואינג, אם לא תוטלנה סנקציות משניות על סיין.

"סיכום" – בדיוק כאשר מגיע מועד "ההתרסקות" של תעופה אזרחית ברוסיה, נראה שנמצאים קרוב למצוי היכולת "להחליש כלכלית" את רוסיה בתחום חשוב – תעופה אזרחית. אלא אם יגיעו למלחמת סחר עם סיין והודו. בבקשה.

מה באשר לענף הרכב ברוסיה?

גם בענף זה, חברות זרות מילאו את "החלל" שנוצר אחרי סיום שיטת הכלכלה הקומוניסטית ברוסיה. דעיכת ייצור מקומי והיצע של רכבים מחברות "מערביות". עד שהוטלו סנקציות בשנת 2022 וכולן נטשו את הפעילות ברוסיה.

לפי "המודל" זה היה מחייב את השלטון ברוסיה לייבא סוסים ממונגוליה – מה שיביא להתקוממות...

במקום סוסים ממונגוליה הגיעו לרוסיה מכוניות משכנה של מונגוליה – מסיין.

יש שני הבדלים בין ענף זה לענף תעופה אזרחית.

ראשית, יש אפשרות להחליף מוצרים "מערביים" במוצרים מסיין. "הצרכן הרוסי" – גם הסנובים – יתרגלו. זה לוקח זמן. (הסנובים יכולים, תמורת תשלום, לייבא לרוסיה כל דגם "מערבי" שחשקה נפשם בו, באמצעות ייבוא ממדינה "ידידותית").

שנית, הלקוחות אינם מספר קטן של מנהלי חברות תעופה רוסיות, אלא מיליוני תושבים ברוסיה. לאלו יש העדפות משלהם ואמצעים כלכליים משלהם. לכן, יזם רוסי שמגדיל ייצור מקומי של רכב – "טהור רוסי", או בשותפות עם יצרן זר – אין ביטחון שיהיה ביקוש למוצרים שלו. לכן, קצב החלפת ייבוא בייצור מקומי – הוא איטי יחסית למה שקורה בתעופה אזרחית.

לגבי יצרן זר, יש היסוסים בהשקעה כזו, בגלל גודלו של השוק ברוסיה – עד לכ-1.5 מיליון מכוניות בשנה בתקופה לפני תחילת המלחמה בשנת 2022. לעומת עד כ-3 מיליון מכוניות בשנה לפני כעשור.

בטווח המידי, שער ריבית ברוסיה – כעת מעל 15%, מקטין יכולת מימון קניית רכב באמצעות אשראי. משפיע על האטה/ירידה בביקוש לרכב ברוסיה – מייצור מקומי ומייבוא.

לכאורה זה סימן "להתרסקות ענף זה". אולם זה אינו בגלל מחסור בהיצע, אלא בגלל מדינה שנמצאת במלחמה. אפשר לדחות קניית רכב חדש. זו התנהלות נבונה בזמן של חוסר וודאות. זה אינו סימן להתקוממות. כזו קורית כאשר יש מחסור...

סיכום של הסיכום.

המטרה: החלשת רוסיה. כיצד "מודדים" זאת? מתי מושגת המטרה? כשפוליטיקאים יחליטו "הושגה המטרה".

האמצעי להשגת המטרה: סנקציות כלכליות על רוסיה וסיוע בכלי נשק ובכסף לשלטון באוקראינה, שממשיך להעמיד ולקיים צבא שנלחם בצבא רוסי.

האם יש די באמצעים שנקטו בהם עד כה, כדי להשיג את המטרה?

כנראה שלא. אחרת, מדוע דורשים "הפסקת הלחימה באוקראינה" – קוראים לזה "הפסקת אש" – "הסכם שלום".

כנראה שלא. אחרת, מדוע דורשים להטיל סנקציות משניות על מי שקונה נפט/גז מרוסיה!?

אם האמצעים שנקטו בהם עד כה, אין בהם די כדי להשיג את המטרה, אז צריך לעשות חישוב עלות מול תועלת בהמשך השימוש באמצעים שכבר נקטו בהם ו/או באמצעים נוספים.

"עלות", אינה רק עלות כספית אלא גם סיכון שתהיינה "עלויות" שלא היו קיימות עד כה.

למשל ובעיקר עימות צבאי ישיר בין צבא רוסי לצבאות של מדינות בארגון נאטו – בעיקר של ארה"ב.

למשל ובעיקר שבתגובה להפצצות בעומק שטחה של רוסיה באמצעות נשק ממדינות המערב – רוסיה תפציץ בשטחן של מדינות חברות בארגון נאטו.

למשל ובעיקר שצבא רוסי ינוע בשטחה של אוקראינה עד הגבולות שלה עם פולין ורומניה ומיליוני תושבים מאוקראינה ימלטו לשטחן של פולין/גרמניה ורומניה.

למשל ובעיקר שסיין ו/או הודו לא תפסקנה לקנות נפט מרוסיה וכתוצאה מהטלת מכסי מגן על ייבוא ממדינות אלו, יהיה שיבוש גדול בסחר בין מדינות ובפעילות של חברות "מערביות" בסיין/בהודו.

או שיש מספיק באמצעים שנקטו בהם עד כה כדי להשיג את המטרה. אז בבקשה שימשיכו. יקראו לזה "אירופה משלמת עבור נשק מארה"ב שניתן לאוקראינה".

כך עד שפוליטיקאים בארה"ב ירגישו "בסכנה מיידית לשלטון שלהם" – לא מרוסיה/סיין, אלא מתושבי ארה"ב. כלומר, רק כאשר "העלות" תורגש במישרין על ידי תושבי ארה"ב. אז תקום המסורת.

אם כך, אלא אם הנשיא פוטיין "יאכל תרד", סביר שתימשך המלחמה באוקראינה.

למה "יאכל תרד"? כיוון "שהכלכלה הרוסית מתרסקת". כך טוענים "מומחים" לרוסיה. דוגמה: ענף התעופה האזרחית ברוסיה וענף הרכב ברוסיה ועוד ועוד. נדע בעוד שבועיים. תמיד בעוד שבועיים. או בעוד 90 ימים. תבחרו.

בינתיים "יכבש היעד המרכזי", הלו הוא הבנק המרכזי של ארה"ב. "ההפתעה" תהיה שבמקום שיעלו מחירי אג"ח לטווח ארוך, הם ירדו - - "בכול העולם" - תהיה עלייה בתשואות. אז ההמשך ידוע.

לאכול "ולקבל" מארה"ב מטוסי בואינג, או לא לאכול "ולקבל" את כול אוקראינה?

נדע בעוד שבועיים. או בעוד עוד שבועיים... או בעוד עוד עוד שבועיים...

ההבדל "הקטן" ביניהם.

אחרי כול הלהג הקודם והרעשים והצלצולים מוקד הענין הוא פשוט:

מה ההבדל בין הנשיא טרמפ (ומנהיגי מדינות באירופה) לנשיא פוטין?

בעוד אלו "שולחים" למלחמה באוקראינה דולרים ויורו (מודפסים), הנשיא פוטין שולח למלחמה באוקראינה חיילים וחיילות מרוסיה. הם מקווים שבאמצעות דולרים ויורו (מודפסים), "סביבת פוטין" תפסיק את המלחמה באוקראינה. אחרת, הם יאלצו לבחור בין לשלוח חיילים וחיילות למלחמה באוקראינה או לקיים את המסורת.

זו בחירה קשה לפוליטיקאים ולכן הרעשים והצלצולים ו"הבעוד שבועיים" ושוב "בעוד שבועיים". אבל זו הבחירה שיצטרכו לעשות. כול השאר זה בלגינא קיש קיש...

מלחמת הציפים.

מנכ"ל חברת אנבידיה אינו מרפה מנסיונות להמשיך למכור ציפים של אנבידיה לקונים בסין. נפגש עם "כול העולם" כולל עם מר טרמפ נשיא ארה"ב. גם הגיע "להסכם" עם הממשל בארה"ב, לשלם לו 15% מההכנסות ממכירת ציפ "חצי מתקדם" – H20 לקונים בסין.

אלא שדווח ששלטונות בסין "בודקים" האם ציפ זה מהווה "סיכון בטחוני לסין". למדו מארה"ב והנלוות לה, שנוהגות "למנוע סיכונים בטחוניים" מכול מוצר/שירות סיני, שמסכן את המעמד המונופוליסטי של חברות "במערב" – בעיקר בארה"ב.

"הרמז" הזה למנהלי חברות ענק בסין – בייחוד אלו שמספקות שירותים באמצעות האינטרנט – אמור למנוע מהם להמשיך לרכוש ציפים אלו מחברת אנבידיה. אחת מהגדולות ביותר כבר הודיעה שיש לה מלאי מספיק מצ'יפים אלו ותפסיק רכישות נוספות. הייתה גם ידיעה שלכאורה השלטון בסין, פשוט אסר לקנות ציפים אלו. סביר שמספיק "שכנוע" של מנהלי החברות כדי להשיג תוצאה כזו. נזכיר פה, כי שיטה דומה ננקטה נגד חברת מיקרון מארה"ב – יצרנית זכרונות.

כמו כן דווח שחברת אנבידיה הודיעה "לספקי משנה" שנוטלים חלק בייצור של H20 שיפסיקו את הפעילות בתחום זה. גם נראה מהדוח הרבעוני האחרון של חברת אנבידיה, שאינה מצפה שתהיינה מכירות של ציפ זה לחברות בסין.

ברור וסביר שהשלטונות בסין אינם רוצים למנוע מחברות – גדולות בסין – להשתמש "במיטב הטכנולוגיה" הזמינה. אולם מאידך הם רוצים להבטיח שיהיו לקוחות למוצרים של חברות סיניות, שמפתחות/מייצרות מוצרים תחליפיים למוצרים של חברות "מהמערב" – גם של אנבידיה.

התחליף אינו צריך להיות "מושלם" וגם לא "מתחרה במחיר". הוא צריך להיות "מספק" כדי לתת שירותים "מעולים". למשל, ציפים של חברת Huawei שמתחרים בצ'יפ H20 של חברת אנבידיה. נזכיר פה כי הייתרון של חברת אנבידיה – וחברות אחרות בארה"ב – על חברות בסין, אינו נובע רק/בעיקר מהיכולת שלהן לתכנן ציפים, אלא מכך שחברות סיניות אינן יכולות לייצר ציפים בעזרת ציוד מתקדם – בעיקר של חברת ASML מהולנד.

זהו ייתרון חולף: או שיוסר האיסור ו/או שבסין יפתחו אמצעי ייצור תחליפיים לציוד של חברת ASML. עובדים על כך בסין. מה שחשוב לשלטון בסין הוא, שעד שתעלם מגבלה זו, לא יתנוון "ההון האנושי/הידע" שקיים בסין לתכנון ציפים. אחרת, יקרה שם מה שקרה ברוסיה בתקופת שלטון האוליגרכים – שלטון הנשיא ילצין. למשל בענף התעופה.

לכן, טייקונים סיניים ששולטים בחברות שמציעות שירותים – אינן מייצרות מוצרים – צריכים "להתיישר" לפי "הצרכים הלאומיים". אחרת, ימצאו עצמם "בגולג סיני". כמובן, תוך התחשבות בזמינות של תחליף סיני ראוי למוצרים של חברות "במערב" – בארה"ב.

זה מסביר מדוע מנכ"ל חברת אנבידיה אינו נלאה מניסיון להמשיך למכור ציפים לקונים בסין. אומר שיפתחו תחליף לציפ H20 עבור קונים בסין. "תחליף" עם ביצועים טובים יותר מציפ זה. כלומר, אם יקבל אישור מהממשל בארה"ב למכור אותו בסין.

מדוע הצורך לפתח ציפ חדש עבור מכירות לסין? כיוון שכבר קיים בסין ציפ של חברת Huawei שאפשר להשתמש בו במקום הציפ של חברת אנבידיה. לא "מושלם" אבל מספק את הצרכים. בהקשר זה יש לציין שחברת DeepSeek הודיעה שפתחה גרסה של המודל שלה – לבניה מלאכותית – שמתאימה "ליכולות" של ציפים שמפותחים/מיוצרים בסין לשימוש במודלים של בינה מלאכותית.

למעשה אומרים למנהלי החברות הגדולות בסין: אתם יכולים להשתמש בציפ סיני. אפשר לקבל ביצועים "מספקים" בשימוש בו. מסר זה מובהר למנהלי חברות גדולות בסין, באמצעות "גופי אכיפה" שונים, שמזהירים מאפשרות שציפים של חברת אנבידיה מאפשרים "ריגול" עבור השלטונות בארה"ב. הסיכון של מנהלים אלו הוא שיום אחד גופי אכיפה אלו יחליטו "שנעשתה עבירה" על ידי החברה שלהם ויטילו עליה קנס בסכום של ביליון דולרים – 5-10 ביליון דולרים... זה כבר קרה בעבר לאלו שניסו להתחכם עם השלטונות בסין.

פעולה זו מעידה על כך, שהוכרע המאבק הפנימי בסין בין מוסדות כמו משרד החוץ ומשרד המסחר – שנוטים לקיים יחסים טובים עם ארה"ב וחברות אמריקאיות – לבין גופים שממונים על השגת "מטרות לאומיות" של סין. זאת אכזבה "למומחים" שטוענים שאנשי השלטון בסין פועלים רק להשגת טובות הנאה עבורם.

מדוע השוק בסין כה חשוב לאנבידיה?

היקף המכירות של החברה לסין בשנת 2024 נאמד בכ-15% מכלל המכירות שלה – ייתכן כ-15 ביליון דולרים בשנה. בעבר המכירות לסין היו כ-30% מהיקף המכירות של החברה. בשנת 2025 כנראה יהיו פחות מעשרה אחוזים. אולם זהו "נתון חולף".

מדוע זהו "נתון חולף"?

יש אנליסטים שצופים שסכום המכירות לסין יוכפל – ישולש – יהיה פי ארבעה. כמיטב הדמיון של אנליסטים, כנדרש "להצדיק" מחירי מניות.

מדוע שיעור המכירות לסין מכלל המכירות פחת – ייתכן מתחת לעשרה אחוזים?

בחלקו הסיבה היא בגלל שחברות גדולות בסין מפסיקות לקנות את H20. אולם זה בעיקר בגלל שגדל מאד סכום המכירות לחברות גדולות – בעיקר בארה"ב – שהמנהלים שלהן מודיעים "לכול העולם" על השקעות גדולות בתחום של בינה מלאכותית ותוספת ההכנסות

המדהימה שתהיה להן מפעילות בתחום זה. זהו "תחום חדש" במכירות של החברה - מצ'פים שמשמשים כמעבדים גרפיים - למשל ובעיקר "במחשבי משחקים".

ההבדל לעומת חברות גדולות בסין - שמספקות **שירותים** בייחוד בשימוש באינטרנט - הוא, שאלו משתמשות באמצעים של בינה מלאכותית כדי "לשפר" שירותים שהן כבר מספקות לצרכנים ואינן "חולמות" על מקור הכנסה חדש! הגודל העצום של השוק בסין מצריך יכולת לעבד כמויות עצומות של נתונים - בו זמנית ובמהירות. צ'פים מתקדמים שמאפשרים עיבוד מהיר בו זמני של נתונים - כמו שנעשה בשימוש במודלים של בינה מלאכותית - "משפרים" יכולות אלו.

כלומר, בשוק בסין הצורך בצ'פים כאלו קיים והלקוחות קיימים. אין מדובר "בתקוות" **להכנסות בעתיד** משימוש בצ'פים כאלו. "במערב" - בייחוד בארה"ב - הביקוש לצ'פים אלו נובע - כנראה ברובו - מהחלטות של חברות גדולות להציע "שירותי מידע" חדשים שיצרו להן הכנסות גדולות - כיד הדמיון של אנליסטים שממליצים על קניית מניות. כלומר, הגידול העצום בהכנסות של חברת אנבידיה נובע מהוצאת כספים גדולה על ידי מספר קטן יחסית של חברות גדולות. הוצאות אלו נרשמות כעת "כהשקעה". בעתיד תצטרכנה להיות "הכנסות" נוספות שתכסנה את עלות "ההשקעות" וגם תיצורנה רווחים מונופוליסטים לחברות אלו.

מדוע מונופוליסטים? כיוון "שהמודל העסקי" מבוסס על הנחה/תקווה שרק חברות עם "כיסים עמוקים" יכולות לממן השקעות גדולות כאלו.

אם לא תתממשה תקוות אלו - לא תהיינה הכנסות גדולות ו/או לא יהיה אפשר ליצור רווחים מונופוליסטים - למשל בגלל מודל כמו של DeepSeek - אז יצטרכו "למחוק" השקעות" וגם יפסיקו לממן "השקעות" חדשות.

היה ויקרה כך, זה יגדיל את החשיבות של מכירת צ'פים בסין! עד שזה יתברר אפשר לטעון "הכול". "שהמלחמה באוקראינה לא הייתה קורית אם..." אמרנו כבר?

חשש מתחרות.

יש סיכון עסקי עצום בתכנון/פיתוח צ'פים מתקדמים שיתחרו בצ'פים של חברת אנבידיה. נדרשים "כיסים עמוקים" למימון כזה - הוצאה שאינה מביאה להכנסות בטווח הקצר. ובטווח הארוך? האם יהיו לקוחות למוצרים?

בסין נלמד הלקח מההתנהלות של השלטונות בארה"ב. "אין תחרות הוגנת". יש הגנה על אינטרסנטים כספיים/כלכליים "במערב" - בארה"ב.

כלומר, פעילות כזו צריכה להעשות "כפרויקט לאומי". פיתוח ושימור "הון אנושי"/ידע שיכול לתכנן/לפתח צ'פים כאלו ופיתוח/ייצור של ציוד שמאפשר לייצר צ'פים כאלו. לא רק של ציוד, אלא גם של חומרים שנדרשים בתהליך הייצור של צ'פים.

לחברה כמו Huawei באמצעות חברת הבת שלה HiSilicon יש את היכולת הניהולית והמקצועית לפיתוח צ'פים כאלו - במימון עצמי ובסיוע כספי של גופים ממשלתיים. סיוע כזה ניתן גם לחברות אחרות - מחברת Huawei ומגופים ממשלתיים.

כך גם לגבי חברות שמפתחות ציוד/חומרים שנדרשים בתהליך הייצור של צ'יפים. נעשה באמצעות חברת Huawei וגופים ממשלתיים.

מי "יבטיח" שיהיו לקוחות לצ'יפים ולשימוש בציוד לייצור צ'יפים/חומרים בסין? כאשר אפשר לרכוש אותם מחברות זרות - אמריקאיות - יפניות - דרום קוריאא?

משימה זו מוטלת על "היחידה למניעת סיכונים בטחוניים" שנובעים ממוצרים ממדינות אחרות. חקוי "ליחידות" דומות בארה"ב ובמדינות נלוות אליה.

כמו שנאמר "מה שאתם עושים גם אנחנו יודעים לעשות - ונעשה!"

גם אם תחזור התבונה לשלטון בארה"ב ובמדינות נלוות - כיוון שממילא לא יהיה שום ערך "לאיסורים וחרמות" שהם מטילים על סחר בין מדינות - יהיה קשה מאד, אם בכלל אפשרי, לחזור ולפעול בשוק בסין, אחרי שחברות מקומיות כבר מוכרות מוצרים שלהן לחברות בסין. צ'יפים שאינם נחותים מאלו של חברת אנבידיה, מיקרון ועוד. ציוד שאינו נחות מזה של חברת ASML וחומרים שאינם נחותים מאלו של חברות מיפן.

לכן, המנכ"ל של אנבידיה - גם של ASML - מנסים לשמור על נוכחות עסקית בשוק בסין.

למעשה אין מדובר רק בנוכחות בשוק בסין. אם חברות סיניות תוכלנה לספק צרכים בתחום זה, אז הן תוכלנה לעשות זאת גם מחוץ לסין - באסיה, בדרום אמריקה - באפריקה. גם במדינות "ידידותיות" באירופה. מנהלי חברות אלו מודעים לכך ולכן משתדלים "לשמור על פעילות בסין". הבעיה שלהם היא, שרמת המשכל שנדרשת מפוליטיקאים בשלטון, היא הרבה יותר נמוכה מזו שנדרשת לנהל חברות כאלו.

למעשה העתיד העסקי של חברות כאלו מוקרב כדי לשמר כעת את המעמד המונופוליסטי של כמה חברות שמספקות מוצרים/שירותים "במערב" - בעיקר חברות אמריקאיות. "מונופוליסטי", כיוון שהשלטונות מונעים תחרות בהן על ידי איסור להשתמש במוצרים/שירותים של חברות ממדינות "לא ידידותיות" ו/או איסור לספק לחברות "עוינות" כאלו, מוצרים/שירותים שנותנים למונופוליסטים יתרון תחרותי.

כמו שאומר הנשיא פוטיין: **Что есть, то есть**, זה מה שיש.

ייצור צ'יפים בארה"ב.

חברת TSMC מטייוואן - מובילה בייצור צ'יפים בעולם - ממשיכה להקים מפעלים לייצור צ'יפים בארה"ב - כעת במדינת אריזונה. מועד הפעלה נדחה בכשנה. כעת קיים כבר ייצור "נסיוני". "לקוח מובטח" היא חברת אפל.

החברה הודיעה שתגדיל את ההשקעות שלה בארה"ב להקמת מפעלים נוספים לייצור צ'יפים, כמו גם פעילויות שנדרשות בייצור צ'יפים. אפילו הקמת מרכז מחקר. סכום השקעה עד כ-160 ביליון דולרים.

לקוחות לתוצרת? "מובטחים" בגלל הגידול "שמובטח" בביקוש לצ'יפים מתקדמים לשימוש בבינה מלאכותית.

הודעות אלו, בוודאי מסייעות לחברה – וללקוחות גדולים שלה – לזכות ב**החרגות** ממכסי מגן שמוטלים על ידי הנשיא טרמפ על ייבוא ציפים ומוצרים כמו טלפונים סלולרים ממדינות אחרות. "ייבוא זמני" עד שיהיה ייצור של ציפים ומוצרים בארה"ב.

יש שאלה, שמעטים מודעים לה, לגבי משמעות "ייצור מקומי" בארה"ב. מה זה "מקומי"? בסרטון TSMC's \$40 Billion Arizona Nightmare - תאריך 22-8-25, דנים באתגרים בהקמת מפעל החברה באריזונה ובייצור ציפים באריזונה.

החברה צריכה לייבא עובדים להקמת המפעל, לתפעול של המפעל ולייבא חומרים נדרשים בתהליך הייצור של ציפים. מלבד מזג האוויר, ספק אם יש משהו "מקומי" במזים זה.

גם מודים שהקמה של מפעל כזה בארה"ב עולה הרבה יותר מהקמת מפעל כזה בטייוואן. כך גם עלות הייצור השוטף.

אם כך סביר לשאול: מי ישלם את העלות "העודפת" בייצור של ציפים? הלקוחות? למשל חברת אפל? או שהחברה "תבלע" עלויות אלו?

היא יכולה לעשות זאת כול עוד יש לה מעמד מונופוליסטי בייצור של ציפים "מתקדמים". בעיקר בגלל שימוש בציוד שאינו זמין למתחרים בסין. אבל זהו "יתרון חולף".

בשלב זה "העלות העודפת" נרשמת "כהשקעה". כלומר, אינה מתבטאת ברווחים שהחברה מדווחת עליהם. אולם בעתיד, "מישהו" יצטרך לדווח עליה "כהוצאה". לקוחות שישלמו מחירים גבוהים עבור ציפים שמיוצרים בארה"ב, ו/או החברה עצמה שתדווח על מרווחי רווח נמוכים יותר מאלו שיש לה כיום.

לקוחות? אין בעיה כול עוד המכירות שלהם בארה"ב "מוגנות" מתחרות. תושבי ארה"ב ישלמו. אבל זהו גודל שוק "סופי".

אם כך, "העתיד" תלוי בגידול עצום בשימוש בציפים "מתקדמים" בבינה מלאכותית. אבל לא גידול "חד פעמי" מחברות **שמקוות** שיהיה להן גידול בהכנסות משימושי בינה מלאכותית. אלא מגידול **מתמשך** לציפים כאלו.

הערה: מדווח שחברות ניהול נכסים גדולות בארה"ב מנסות לקנות חברות שעוסקות בייצור חשמל בארה"ב. "בגלל גידול עצום בביקוש לחשמל לשימושים בבינה מלאכותית". מה שמשונה בזה הוא, שמחירי חשמל הם בדרך כלל "מפוקחים" – דהיינו מאשרים תשואה "מוגבלת" על ההון שמושקע. זה אינו מתאים לאופי הפעילות של חברות כאלו. האם ימשיכו לפקח על מחיר החשמל לצרכנים "פשוטים" אבל יאפשרו להן לגבות "כול מחיר" מצרכני בינה מלאכותית? אם כך, מניין תהיה להם תפוקת חשמל מספיקה עבורם? אלא אם יקטינו את ההיצע לצרכנים "פשוטים" – כלומר הפסקות חשמל כמו במדינות עולם שלישי! יגדיל הביקוש לנרות.

לעומת זאת נראה שלחברת **סמסונג** "אין לקוחות" לציפים שהיא אמורה לייצר במפעל שהיא מקימה בטקסס בהשקעה של 16 ביליון דולרים. זה "ההסבר" שניתן להחלטה להאט/לעכב את הקמת המפעל.

זו לא תהיה סיבה להאטה/עיכוב בהקמת מפעלים בארה"ב לייצור ציפים על ידי חברת **אינטל**. גם אם לא יהיו לה מספיק לקוחות לתוצרת מפעלים אלו. החברה אמורה הייתה

לקבל מהממשלה בארה"ב מענק של כעשרה ביליון דולרים להקמת מפעלים אלו. בהתאם
"לחוק שבבים" מתקופת ממשל הנשיא ביידן.

כידוע המנכ"ל הקודם של החברה פרש אחרי שהתברר שרבות מהתחזיות שלו היו בגדר
"חלומות". מונה מנכ"ל חדש עם "עיניים מלוכסנות". נטען שגם בעל קשרים עם חברות
בסין. זה לא מצא חן בעיני הנשיא טרמפ, שאפילו הציע שיפטרו אותו.

כרגיל מצאו "הסדר כספי". בתמורה לסכום שהממשלה הייתה אמורה לתת לאינטל, כאמור
בחוק השבבים, החברה תנפיק לממשלת ארה"ב 10% ממניות החברה. כלומר, במקום מענק,
למעשה גיוס הון במניות.

אם כך יוכלו להמשיך בהקמת מפעלים לייצור צ'יפים. כמו כן דווח שחברת סופטבנק מיפן
תשקיע 2 ביליון דולרים באינטל. זאת כחלק ממדיניות להשקעה של חמש מאות ביליוני
דולרים במיזמים לשימוש בבינה מלאכותית. יהיו לקוחות? לא יהיו לקוחות? זה לא הענין
כעת. יש כסף להקים מפעלים. המשך יבוא.

נותר לראות אם זה מה שיקרה. איזו "הפתעה" זו תהיה! כמו כול "ההפתעות" בעבר
בסיום "הרפתקאות עסקיות". שכמעט תמיד קורות בתקופות בהן בנק מרכזי נוקט
במדיניות מוניטרית "לא נורמלית". כפי שקורה מאז שנת 2009 וביתר שאת מאז שנת 2020.
כפי שאמרנו: "כול עוד פמקה בול במרוץ", כנראה כך יקרה.

מדדי מניות - שערי ריבית - שערי חליפין - זהב.

מחיר זהב - 3448 (3335) דולרים לאונקיה.
מדד דאו ג'ונס תעשייתי - 45545 (44946)
מדד נאסדק - 21455 (21622)
תשואת אג"ח ממשלת ארה"ב 10 שנים - 4.23% (4.32%)
שער ריבית יומי ארה"ב 4.25%
מחיר נפט קל ארה"ב - 64 (63) דולר לחבית. ברנט באירופה - 67 (66) דולר.
תשואה ראלית אג"ח צמוד מדד ממשלת ארה"ב 10 שנים - 1.82% (1.94%)

בסוגריים - הנתונים ביום 17 באוגוסט 2025.

שער חליפין ינים לדולר - 147 .
מחיר חוזה גז טבעי קרוב - 3.00 דולרים. (2.92 דולרים).

מחיר מתכת כסף - 39.7 דולרים לאונקיה.
מחיר מתכת פלטינה - 1363 דולרים לאונקיה.

מחיר זהב - עליה 2.7% . מדד דאו ג'ונס - עליה 1.3% . מדד נאסדק - ירידה 0.8%
שער ריבית יומי - ללא שינוי.
תשואת אג"ח ממשלה לטווח ארוך - ירידה 0.1%
תשואת אג"ח צמוד מדד - ירידה 0.12%
מחירי נפט - יציב
תחום תנודות במחיר זהב - 3448 - 3333 דולרים לאונקיה.

גרפים אפשר לראות באתר חוברת למשקיע

גרף של מחיר הזהב.

עוד קישורים לגרפים באתר חוברת למשקיע:

גרפים "במעקב"

לפעמים פוליטיקאים שנבחרים, מיד "מסדרים" את אלו שבחרו בהם.

"מסדרים" זו "לשון עדינה", כדי לשמור על צורת התבטאות "מנומסת".

זה שהמלחמה באוקראינה נמשכת, לא אמור להפריע במיוחד לאלו שבחרו בממשל הקיים בארה"ב. זה שהממשל הנוכחי בארה"ב ממשיך לממן את צבא אוקראינה ואת השלטון באוקראינה – יותר מפריע לחלק מהם. אז המציאו "מודל" – נשק אמריקאי נמכר לארגון נאטו ומדינות באירופה משלמות עבור רכש זה. כמו שנאמר על קפה לציפורים: "ירצו יאמינו לזה, לא ירצו לא יאמינו". שהרי "כולם מבלפים".

מה שיותר אמור להפריע לרבים מאלו שבחרו בממשל הנוכחי בארה"ב, זהו המצב הכלכלי שלהם. לא רק חוסר יכולת לקנות בתים – צרוף של מחירי בתים ושערי ריבית משכנתאות – אלא ככול הנראה, אפילו ירידה ביכולת לצרוך "מזון מהיר זול". מדוע? כיוון שלא ניתן יותר לספק מזון כזה "בזול". עלייה בשכר עבודה ועלייה במחירי "חומרי גלם" שנדרשים להכנת "מזון מהיר". מחירי אלו עלו בשיעור גדול יותר מהעלייה בשכר/הכנסות של רבים "מבחרים" אלו – שנמנים על "בעלי הכנסות נמוכות" – "אשכנזים" וגם "לא אשכנזים".

נוסיף לכך, הטלת מכסים על יבוא לארה"ב – כולל ביטול הפטור ממכס בייבוא אישי של פריטים בעלות עד 800 דולרים – הוקטן למאה דולרים. מסוי כזה פוגע יחסית יותר בבעלי הכנסות נמוכות.

נזכיר: "מודל הגלובליזציה" היה מבוסס על קיום הכנסות נמוכות בארה"ב – אובדן מקורות הכנסה גבוהה בתעשיות – וייבוא מוצרי צריכה זולים ממדינות – בעיקר באסיה.

לכן נראה, שבטוי להרעה במצב הכלכלי של "בוחרים" כאלו, אפשר כבר לראות במחירי מניות – שהפסיקו להשתתף "בחגיגה" בשוק המניות:

מקדולנדס --- פאפה ג'ונס --- דומינוס פיצה --- וונדיס --- צ'יפטולה. יש עוד כאלו.

יאמרו "השירות הדרדר. האיכות ירדה". נכון. אבל למה? כי אי אפשר יותר לספק "איכות" בזול לבעלי הכנסות נמוכות! אז הם מפסיקים/מקטינים הוצאות בתחום זה.

אפשר לראות זאת גם בגרף המחיר של המניה הבאה:

מניית CarMax – עשר שנים אחרונות

source: tradingeconomics.com

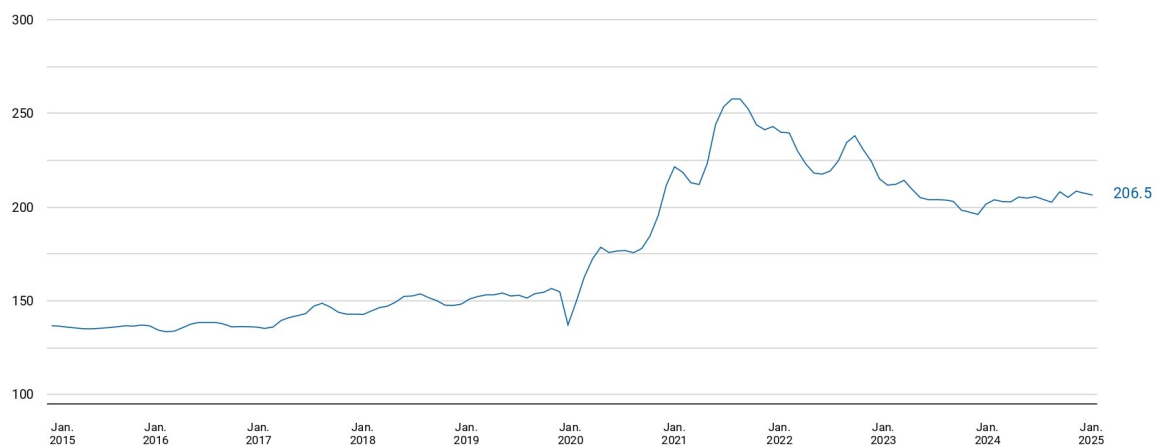
מחיר המנייה "החזיר" את כול העלייה במחיר בשנים 2020-תחילת 2022. למה? מה קרה/קורה?

החברה עוסקת בארה"ב במכירה של רכב "משומש". זאת דרך אתר אינטרנט ונקודות מכירה ברחבי ארה"ב. מניין הרכבים שהיא מוכרת? בעיקר מקניית רכבים מחברות ליסינג/השכרה ומדילרים של סוגי רכב שונים. כלומר, **קניות** של מאות/אלפי רכבים בעסקה אחת.

בתקופת קובידיד19 – מתחילת שנת 2020, היה גידול רב בביקוש לרכב "משומש". כנראה כדי להימנע מנסיעה "בתחבורה ציבורית" – אם הייתה בכלל זמינה. גם בגלל ירידה באספקה השוטפת של רכבים חדשים, מייצור מקומי ומייבוא. בגלל שיבושים "בשרשראות אספקה".

כתוצאה מכך, מחירי רכב "משומש" עלו בעשרות אחוזים כמוצג בגרף הבא:

MANHEIM USED VEHICLE VALUE INDEX Mid-August 2025

Cox
AUTOMOTIVE

Manheim
by Cox Automotive

סכום המכירות של החברה כמעט שהוכפל ושווי השוק שלה הוכפל לכ-20 ביליון דולרים, כמוצג בשני הגרפים הבאים:

סכום המכירות: ביליוני דולרים בשנה

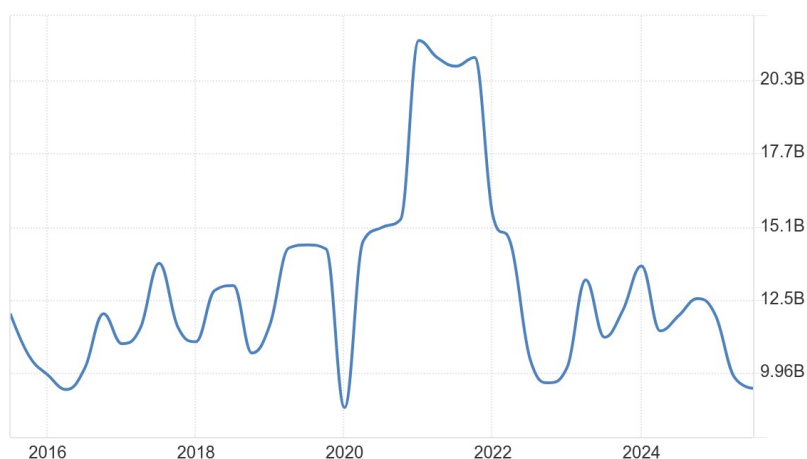
kmx:us:sales CarMax Sales Revenues - Millions

Source: tradingeconomics.com

ערך שוק (של מניות החברה) ביליוני דולרים

kmx:us:market-capitalization CarMax Market Capitalization - Billions

Source: tradingeconomics.com

הסבר: סביר שנוצרו "רווחי מלאי" על מלאי קיים של רכבים וגם גדלה כמות העסקות. אולם סביר שהיה עוד הסבר: מרווח ריבית גבוה בין הוצאות ריבית החברה למימון מלאים לריבית שנגבתה מאשראי שניתן לקוני רכבים.

נזכיר: זו הייתה תקופה שבה הבנק המרכזי של ארה"ב הנהיג "ריבית אפס" לתקופות קצרות. בו בזמן הייתה ירידה גדולה בתעסוקה ובהכנסות, מה שהשפיע לרעה על יכולת של פרטים לקבל אשראי "בתנאים סבירים".

כך החברה יכלה לגבות "ריבית נשך" מקוני רכבים. כלומר, ריבית גבוהה שאמורה לפצות על סיכון גדול בנתינת אשראי לקוני רכב מסוימים. בייחוד אלו שנמנים על בעלי הכנסות נמוכות.

תחילה אלו נראות עסקות נפלאות - כנהוג אצל מתווכים פיננסיים. ככול שחולף זמן, מתבררות שתי עובדות: ראשית, מחירי רכב "משומש" יורדים - הרבה - ממחירי השיא שהיו עד שנת 2022. כתוצאה מכך, ערך הרכב שבידי קונים נמוך מערך התשלומים שהם חייבים בו - שנושאים "ריבית נשך". בנוסף לכך, מתברר שיש קונים שאינם יכולים לשאת בהחזר תשלומים עבור רכב - סביר שבגלל צורך לשאת בהוצאות אחרות, כמו מזון, מגורים ובריאות. כמו כן אפשר לחזור להשתמש בתחבורה ציבורית.

אז מפסיקים לשלם חובות עבור רכב. החברה שולחת גובי חובות שמעקלים את הרכב - מחזירים אותו לבעלות החברה.

ככול שתופעה זו גוברת, מתברר שפער המימון שהיה לחברה בעבר בעסקות מכירת רכב, הולך ומצטמצם. גם נגרמים לה הפסדי מלאי - ככול שנמשכו ירידות במחירי רכב "משומש" ו/או שהיא מעקלת רכב שהשווי הנוכחי שלו נמוך "מהשווי שלו בספרים שלה".

ככול שדילרים מתקשים למכור רכב חדש, הם מורידים מחירים ו/או מוכרים את הרכב לחברות כמוה - מה שמגדיל את ההיצע של "רכב משומש". גם אם מחירו אינו ממשיך לרדת, קטן פער המימון שניתן להשיג במכירת רכב כזה.

מחירי המניה משקפים מציאות "חדשה" זו.

ייתכן, שבקרוב תהיה הקלה, אחרי שהבנק המרכזי של ארה"ב יוריד את הריבית היומית. זה יקל על החזקת מלאים עד למכירה של רכב. אולם זה לא יקל למכור רכבים כול עוד הריבית לטווח 3 שנים ויותר - עד שש שנים, לא תרד **מתחת** לכ-3 אחוזים לשנה.

מה לזה ולעסקי מכירת "מזון מהיר"?

זה מראה שבעלי הכנסות נמוכות מתקשים לא רק לקנות "מזון מהיר", אלא גם רכב "משומש" - גם לפרוע חובות עבור קניית רכב "משומש". סביר שרבים מהם בחרו בממשל הנוכחי בארה"ב.

מה עושים? כפי שהיה נהוג אצל הרומאים - כאשר קשה לקנות לחם, צריך לספק "שעשועים".

למשל - מניעת כניסת מהגרים לארה"ב וגירוש "לא רצויים" מארה"ב. אם לא בפועל אז בהודעות לתקשורת. אכן משימה ראויה, לאור ההתנהלות של ממשל הנשיא בידן.

למשל - מלחמה בפשיעה בערי ארה"ב. אכן משימה ראויה לאור ההתנהלות של מושלי מדינות וראשי ערים מהמפלגה הדמוקרטית.

אבל פעולות אלו לא יגדילו את המכירות של "מזון מהיר" וישפרו את היכולת לפרוע חובות עבור קניית רכב.

להפך. אם יתאפשר לגבות מכסים על ייבוא לארה"ב – גם אם יש כעת החרגות למוצרים, בייחוד אלו שמסופקים על ידי בעלי אינטרסים כלכליים – זה ירע את המצב של בעלי הכנסות נמוכות. אם יגררו למלחמת סחר עם סין, אז יורע המצב גם של בעלי הכנסות "בינוניות".

על בסיס קלסי – בארה"ב – בבחירות ביניים – אין בחירות לנשיאות – המפלגה שבשלטון נוטה לאבד ייצוג בבית הנבחרים ובסנט. בייחוד אם מורע המצב הכלכלי של "בוחרים". בהתחשב בכך שלמפלגה הרפובליקאית יש כעת רוב זעום בבית הנבחרים ובסנט, יש סבירות שכך יקרה בבחירות בנובמבר 2026.

אפשר לומר לגבי המפלגה הדמוקרטית בבחירות אלו: It Is their to lose. יש להם "כישרון רב" לכך. בייחוד להנהגה הנוכחית שלהם.

אולם אם יתברר שהמפלגה הדמוקרטית צפויה לזכות בבחירות הביניים – בגדול, אז גדל הסיכון "שיחפשו" ענין נוסף להעסיק בו את "הבוחרים". למשל, מלחמה "קטנה". ייתכן בוונצואלה. ייתכן באיראן. אולי אפילו עם סין ו/או עם רוסיה. הכול ייתכן.

למה? כי המכירות של "מזון מהיר" ממשיכות לרדת. אז סביר שגם ההכנסות "משיט מאורגן", תרדנה "לפתע". כמו שכבר קטנות ההכנסות בלאס ווגאס. מדוע? כיוון שאי אפשר לספק בידור בזול "לכולם". אז לא "כולם" באים.

אם תאמרו: הרי יש פגישות..

פגישת שר החוץ של גרמניה עם מנהיג ברית המועצות סטלין באוגוסט 1939.

נפגשו וגם עשו עסקות סחר בין המדינות.

מתקופתנו: הנשיא טרמפ ומנהיג צפון קוריאה.

הנשיא טרמפ אומר שהוא רוצה לחזור לפגוש אותו. אין בעיה. שישע לסיין ויפגוש אותו שם במצעד הצבאי בתחילת ספטמבר 2025. ביחד עם נשיאי סין ורוסיה. "פגישת חבילה".

מאז פגישתם בסינגפור בשנת 2018, צפון קוריאה מגדילה את יכולתה לשגר טילים נושאי נשק גרעיני לשטחה של ארה"ב בצפון אמריקה. כמו כן כדי שלא להשתעמם, גם שלחה חיילים כדי לסלק את צבא אוקראינה ממחוז קורסק ברוסיה.

גם הייתה פגישה זו בשנת 1994:

המשתתפים בה קיבלו את פרס נובל לשלום.

העיקר שיש פגישות "מוצלחות". וצילומים לתקשורת. שהרי "כולם מבלפים".

בחזרה לעניינו: סביר שאם רוצים לדעת מה קורה בעולם האמיתי, רצוי לעקוב גם אחרי מניות של חברות שמספקות "מזון מהיר". כמו גם אחרי מחיר זהב. כמו שהוצע לאחורונה, גם אחרי מחירי מתכות כסף ופלטינה. זאת כסימן מוקדם, לאפשרות שתתחיל מנוסה גדולה מנכסים פיננסיים. ואכזבה "מפגישות".

מספר סיבובים של כדור הארץ

**עד שיתברר מי "מבלף" – מר טרמפ? – מר פוטין? – והתשובה היא: כעת מר טרמפ. בהמשך ייתכן שגם מר פוטין.

עד שיתברר אם תוטלנה סנקציות משניות על מסחר עם רוסיה: הוטלו על הודו. שימו לב, שהסנקציות על הודו – תוספת מכס בשיעור 25%, הוטלו עוד לפני פגישת הנשיאים טרמפ ופוטין באלסקה, אולם נכנסו לתוקף רק ב-25-8-27. כנראה שהנשיא טרמפ "ויועציו", חשבו/קיוו, שההודים "יתחננו" שיבטל אותן. במקום זה, הם "סחבקים" עם הרוסים והסינים. כעת הממשל בארה"ב "תקוע" עם הסנקציות שהוטלו על הודו. אינו יכול להרשות לעצמו – מבחינת מוניטין – לסגת מהן. לפי "האיומים" שלהם, בקרוב סנקציות תוטלנה על סין. אז בטוח שסין תגיב! הבעיה במקרה כזה היא, שבניגוד "לסבב" ההתכתשות הקודם עם סין, כאשר נסוגו לפי "הסכם" עם סין, כעת לא יוכלו להסתיר "תבוסה", שהרי **סין תמשיך לייבא נפט מרוסיה. אם יטילו סנקציות על סין, נראה מה "יעשו" אז שוקי הון. להכין פופקורן.

ממש בימים אלו ראשי מדינות- סין, הודו, רוסיה ועוד כעשרים מדינות, נפגשים בכנס כלכלי בסין. סמוך לאחר מכן, מצעד צבאי בסין לציון שמונים שנים לניצחון על יפן במלחמת העולם השנייה. אין מועד מתאים יותר להטלת סנקציות על סין, מאשר בזמן שנשיא רוסיה צופה במצעד ביחד עם נשיא סין (ומנהיג צפון קוריאה). בו זמן, תימשך המלחמה באוקראינה. שהרי כדברי הנשיא טרמפ, "כולם מבלפים".

**עד שיתברר האם חודש דצמבר 2024 היה שחזור של חודש דצמבר 2021 – אכן היה. תחילת "דשדשת".

זה הגיע!

בתקווה לימים טובים – למשפחות הנרצחים/חללים, לחטופים/שבויים, לחיילים, לתושבים, לפצועים שמחלימים, למפונים מבתיים, למפוטרים.

מנהיגים כושלים יחלפו/יודחו. לעומת זאת [זה מה שתמיד ישאר](#).

תנאי שימוש וגלוי נאות

1. פרסום זה שייך לד"ר שמואל גולדמן ת.ד. 39312 ת"א 61392 טל. 03-6424743. המאמרים נכתבו על ידי ד"ר שמואל גולדמן והם משקפים את דעת הכותב בלבד, בזמן כתיבתם.
2. אין לראות במאמרים אלו משום הצעה לפעולת השקעה כלשהי או כמתן חוות דעת על הכדאיות של השקעה כלשהי ואין הם מהווים תחליף לייעוץ המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם.
3. הדעות המובאות בפרסום זה, ניתנות לשנוי בכל עת ללא מתן הודעה כלשהי.
4. פעולות השקעה שנעשות על ידי ד"ר גולדמן, יכולות להיות בניגוד למשתמע מפרסום זה.
5. המידע שמופיע בפרסום זה, שאוב ממקורות שנחשבים כמהימנים, אולם אין הכותב אחראי על נכונות המידע או שלמותו.
6. כל שימוש שנעשה בפרסום זה, נעשה שלא על דעת הכותב והוא נעשה באחריות המשתמש בלבד.
7. לפי העניין בסופו של כל מאמר ניתן גלוי לעניין האישי שיש או אין לכותב בזמן כתיבתו, במישרין או בעקיפין, בניירות ערך ובנכסים פיננסיים שמוזכרים בו. נתונים אלו יכולים להשתנות לאחר מועד הכתיבה.
8. אין להעתיק בכל צורה שהיא ואין לפרסם או להפיץ בכל צורה שהיא, כל מאמר או חלק ממאמר, שמופיע בפרסום זה, בלי לקבל מראש ובכתב את הסכמתו של ד"ר שמואל גולדמן.